

Ti bæredygtige resultater for penge- og realkreditinstitutter i 2022

Ni ud af ti medarbejdere har fået et kompetenceløft i bæredygtighed

Ni mia. kr. til finansiering af nul- og lavemissionsbiler

691 mia. kr. til finansiering af klimavenlige aktiviteter

Seks ud af ti drøfter klimaaftryk og mulige indsatser med deres landbrugskunder

Ni ud af ti måler CO₂-udledning fra investeringer

Otte ud af ti har hjulpet danskerne med at klare regninger under energikrisen

Otte ud af ti har kontaktet kunder om lån til grønnere varmekilde eller energieffektivisering

98 pct. af sektoren måler CO₂-udledning fra udlån

15 pct. reduktion af egen CO₂-udledning

Fire ud af ti vil rette fokus på biodiversitet i 2023

Ni ud af ti medarbejdere har fået et kompetenceløft i bæredygtighed

De ansatte i penge- og realkreditinstitutterne spiller en central rolle i den bæredygtige omstilling af samfundet. Hver eneste dag er de i kontakt med tusindvis af danskere og danske virksomheder, som de går i dialog med om grønnere valg. Det handler om alt fra bilkøb, lån, investeringer og energirenovering af huset eller energieffektivisering af virksomheden. Derfor er det afgørende, at de ansatte er fagligt godt rustet til at tage den grønne dialog med kunderne. Viden om bæredygtighed er også i stigende grad nødvendig blandt ansatte i bl.a. investerings-, risikostyrings- og kreditafdelinger som led i arbejdet med at fremtidssikre værdien af investeringer og udlån. Og de mange nye EU-regler om bæredygtig finans kræver juridisk ekspertise og medarbejdere til arbejdet med ESG-compliance.

At integrere bæredygtighed i hele forretningen kræver nye kompetencer blandt de ansatte i penge- og realkreditinstitutter – hos alt fra den øverste ledelse til kunderådgivere. Derfor har finanssektoren sat massivt ind for at øge de bæredygtige kompetencer i sektoren.

I løbet af de seneste tre år har mere end 36.000 ansatte i penge- og realkreditinstitutter fået en videreuddannelse i bæredygtig finans. Det svarer til omkring ni ud af ti medarbejdere. Videreuddannelsen favner alt fra traditionelle kurser, webinarer og e-learning til efteruddannelse med fokus på forskellige medarbejdergrupper. Og den omfatter både interne kurser og kurser, som er udbudt af eksterne samt efteruddannelse i regi af Finanssektorens Uddannelsescenter.

Fokus på bæredygtighed i investeringsrådgivning

Et særligt fokus i sektoren har bl.a. været at efteruddanne investeringsrådgivere i bæredygtighed. I august 2022 trådte nye EU-regler i kraft, der gør det obligatorisk at afdække kunders bæredygtighedspræferencer ved rådgivning om investering. Nogle institutter har selv stået for at uddanne deres medarbejdere, mens andre har tilkøbt efteruddannelse eksternt eller benyttet kurser udbudt af Finanssektorens Uddannelsescenter. I dag har omkring 6.000 medarbejdere gennemført Finanssektorens Uddannelsescenters kursus om bæredygtige investeringer, og 3.400 har gennemført en uddannelse om den bæredygtige investeringsdialog.

Erhvervsrådgivere har også fået et kompetenceløft i bæredygtighed

Penge- og realkreditinstitutter har også gjort en særlig indsats for at ruste erhvervsrådgiverne bedre til at gå i dialog med virksomheder om den bæredygtige omstilling. Allerede i 2021 blev der udviklet et kursus i regi af Finanskompetencepuljen¹ om bæredygtighed, som var målrettet erhvervsrådgivere. Kurset har til formål at ruste rådgiverne til dialogen med de små og mellemstore virksomheder, som skal omstille sig til en mere bæredygtig produktion eller service. I 2022 blev interessen for kurset så stor, at Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA) og Finansforbundet besluttede at investere yderligere fire millioner kroner ud over den ene million kroner man startede med at bevillige til kurset med midler fra Finanskompetencepuljen. Kurset

FINANS
DANMARK

for erhvervsrådgivere er lavet i samarbejde mellem Finansforbundet, Finanssektorens Uddannelsescenter og FA med opbakning fra Finans Danmark og Lokale Pengeinstitutter.

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.

Otte ud af ti har kontaktet kunder om lån til grønnere varmekilde og energieffektivisering - og med at klare regninger under krisen

Finans Danmarks medlemmer inddrager i stort omfang bæredygtighed i dialogen med kunderne. Og i 2022 har 83 pct. af penge- og realkreditinstitutterne kontaktet privatkunder om muligheder for lån til grønnere varmekilder eller energieffektiviseringer. Der er generelt i samfundet et stort fokus på klima og energi. Dét fokus er kun blevet intensiveret i 2022, hvor Ruslands invasion af Ukraine medførte store prisstigninger på energi.

I mange tilfælde spiller penge- og realkreditinstitutter en stor rolle i finansieringen af alle de tiltag og investeringer, der skal til for at understøtte den bæredygtige omstilling af samfundet. Energieffektivisering indgår som et vigtigt element i dialogen med kunderne i stort set alle penge- og realkreditinstitutter. 78 pct. af penge- og realkreditinstitutterne tilbyder adgang til energiberegnere, der kan hjælpe boligejere med at vurdere gevinsterne ved at energirenovere deres bolig. Derudover er der eksempler på, at institutter tilbyder kunder tilskud til udskiftning af oliefyr til varmepumpe, har særlige produkter på hylderne til f.eks. energiforbedringer eller tilbyder kunder rådgivning fra en energikonsulent.

Otte ud af ti hjælper privatkunder gennem energikrisen

De stigende energipriser kan gøre det svært for mange danskere at få husholdningsbudgettet til at række. Og på den korte bane kan det være svært at omstille sin privatøkonomi. Otte ud af ti penge- og realkreditinstitutter har hjulpet kunder med udfordringer pga. energikrisen f.eks. ved at tilbyde lån eller ved udskydelse af afdragsbetalinger på lån, hvor der er en mulighed for det.

Håndsrækning til udskiftning af fyr til grøn varmekilde

Nogle boligejere kan have behov for finansiering ved udskiftning af fyr til varmepumpe, og her er den finansielle sektor klar til at hjælpe. Finans Danmark har indgået et partnerskab med regeringen, der skal give en fælles håndsrækning til de danskere, der vil af med deres olie- eller gasfyr, og som ikke kan få fjernvarme. Det skal ske med den fælles kampagne "Fyr dit fyr", hvor Finans Danmarks medlemmer tilbyder danske boligejere lån uden oprettelsesgebyr til udskiftning af deres fyr til en grøn varmekilde, og lånene fritages også for tinglysningsafgift til staten. Kampagnen indledes i løbet af 2023.

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.

Seks ud af ti drøfter klimaaftryk og mulige indsatser med landbrugskunder

Med sin årlige drivhusgasudledning på over 10 mio. ton ligger fødevarer- og landbrugssektoren i toppen blandt de mest klimabelastende sektorer.¹ Derfor er den bæredygtige omstilling af landbruget en vigtig indsats, hvis den samlede CO₂-udledning fra hele Danmark skal reduceres. Landbrugerne bliver rådgivet om klimaindsatser af deres rådgivere i landboforeninger m.v., og 64 pct. af penge- og realkreditinstitutter drøftede i 2022 klimaaftryk og mulige indsatser med deres landbrugskunder.

Nye og mere bæredygtige produktionsmetoder er afgørende for at nedbringe landbrugets klimaaftryk. Et vigtigt bidrag til arbejdet med den grønne omstilling i landbruget er data og nye metoder til måling af bæredygtighed i landbrugsproduktionen. Måleværktøjer og handlingsplaner kan bl.a. bruges i dialogen mellem landbrugeren og penge- og realkreditinstitutter om investeringsplaner og finansiering af bæredygtige tiltag. Landbrugssektoren er selv på banen med værktøjer, der tilbydes af f.eks. Arla og Danish Crown. Finans Danmark har arbejdet sammen med SEGES om udviklingen af et bæredygtighedsværktøj og indgået en rammeaftale, som mod betaling giver medlemmer af Finans Danmark mulighed for at bruge SEGES' ESG-værktøj. Værktøjet kan bl.a. bruges til at opgøre landbrugsbedrifters klimabelastning samt beregne effekten af forskellige virkemidler. Det kan også bruges i dialogen med landbrugeren om den grønne udvikling af bedriften.

Ud af de 64 pct. af penge- og realkreditinstitutterne, der drøfter klimaaftryk og mulige indsatser med landbrugskunderne, tager 23 pct. i dag afsæt i data. Det er forventningen, at det tal vil stige fremover. Således forventer 62 pct. af de penge- og realkreditinstitutter, der ikke i dag har drøftelser med landbrugskunderne om klimaaftryk og mulige indsatser eller ikke i dag tager afsæt i data ved drøftelserne, at de på sigt vil tage afsæt i data i drøftelser med landbrugskunderne.

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.

691 mia. kr. til finansiering af klimavenlige aktiviteter – og ni mia. kr. til finansiering af nul og lavemissionsbiler

I 2022 rundede finanssektorens finansiering af grønne aktiviteter 691 mia. kr. Det er en stigning på 143 mia. kr. i forhold til 2021. Sektoren arbejder løbende med at højne kvaliteten af data om de finansierede aktiviteter, og opgørelsen af klimavenlige aktiviteter bliver også af den grund bedre og mere præcis over tid.

Af de 691 mia. kr. til finansiering af grønne aktiviteter kommer 562 mia. kr. fra finansiering af danskernes boliger og erhvervsjendomme med energimærke A eller B samt finansiering af grønne ejendomme i udlandet. Sektorens finansiering af grønne ejendomme er steget med omkring 86 mia. kr. i 2022. Udlånet til finansiering af øvrige grønne aktiviteter som f.eks. solceller, vindmøller, forsyning, anlæg til genbrug og el-busser gik frem med omkring 53 mia. kr. i 2022. Derudover har der været stor efterspørgsel efter lån til nul- og lavemissionsbiler.

Finansiering af nul- og lavemissionsbiler for ni mia. kr.

Med klimaloven er der sat mål om, at Danmark skal reducere drivhusgasudledningerne med 70 pct. i 2030 ift. 1990¹. Flere nul- og lavemissionsbiler bidrager til at nå det mål. I slutningen af 2020 blev der indgået en politisk aftale om bilbeskatningen, som understøtter udskiftningen af danskernes biler med grønnere alternativer. Den politiske aftale skønnes at løfte antallet af nul- og lavemissionsbiler til 775.000 i 2030.

Den ambition er pengeinstitutterne klar til at understøtte med attraktive lån. Store som små pengeinstitutter har udviklet en lang række forskellige typer af billån til nul- og lavemissionsbiler, som kunderne kan vælge imellem, når de f.eks. skal finansiere en ny elbil. I 2022 rundede omfanget af lån til nul- og lavemissionsbiler ni mia. kr. I 2021 finansierede sektoren lån til nul- og lavemissionsbiler for fem mia. kr.

Opgørelse af penge- og realkreditinstitutternes finansiering af klimavenlige aktiviteter

Aktivitet	Mia.kr.
Udlån til grønne ejendomme	562
Udlån til nul- og lavemissionsbiler	9
Øvrige grønne aktiviteter	120
I alt	691

Opgørelsen af finansiering af grønne ejendomme tager udgangspunkt i EU's klassifikation af bæredygtige ejendomme. Udlån til grønne ejendomme dækker over penge- og realkreditinstitutternes udlån til ejendomme med energimærke A, inkl. private boliger opført efter 2010, samt ejendomme med energimærke B, inkl. private boliger opført efter 2008 og til og med 2010. Det lægges til grund, at private boliger opført efter 2010 ifølge bygningsreglementet som minimum har energimærke A, og at private boliger opført mellem 2008 og til og med 2010 som minimum har energimærke B. Det er antagelsen, at disse ejendomme overholder

nuværende krav i EU-taksonomien² om modvirkning af klimacændringer. Hertil kommer også udlån til grønne ejendomme i udlandet.

Udlånet til finansiering af øvrige grønne aktiviteter dækker bl.a. over udlån til solceller, vindmøller, forsyning, anlæg til genbrug og elbusser.

Udlån til nul- og lavemissionsbiler omfatter både udlån og leasing til private og erhverv af el- og hybridbiler, som i den grønne vejtransportaftale fra december 2020³ betegnes som grønne biler. Definitionen i den grønne vejtransportaftale afspejler de nuværende krav i EU-taksonomien om modvirkning af klimacændringer.

Finans Danmarks medlemmer udbyder billån til både rene el-biler og til hybridbiler. Mange låneprodukter er kun til finansiering af nul- og lavemissionsbiler, som er i overensstemmelse med den politiske aftale. Bankerne skal navigere i en meget omskiftelig omverden, og de skal løbende agere inden for rammerne af bæredygtighedsmål og -kriterier, der kommer fra både dansk og europæisk side.

Opgørelsen af penge- og realkreditinstitutternes finansiering af klimavenlige aktiviteter viser den bedst mulige vurdering her og nu ud fra tilgængelige data og målemetoder. Den kan ændres i takt med, at bedre data og målemetoder bliver tilgængelige – og kriterierne for klimavenlige aktiviteter ændres.

98 pct. af sektoren måler CO2-udledning fra udlån

2022 var et år, hvor bankerne for alvor begyndte at måle og offentliggøre CO2-udledninger, der udledes af de kunder, som de låner penge til. Det vil sige den CO2-udledning, som bankerne finansierer. Opgjort ved deres balancers størrelse var det 98 pct. af den danske del af sektoren, der målte CO2-udledninger på deres udlån. Flere af disse banker har også sat reduktionsmål for deres finansierede CO2-udledninger. De repræsenterer ca. 90 pct. af sektoren målt på balancen.

Mangel på data fra kunderne er en udfordring

En udfordring for penge- og realkreditinstitutterne er mangel på data fra kunder om deres udledning af CO2 og andre drivhusgasser. De største virksomheder måler og offentliggør data i årsrapporter om deres samlede udledning af drivhusgasser omregnet til såkaldte CO2-ækvivalenter. Men for mange af de små- og mellemstore erhvervskunder mangler bankerne fortsat oplysninger om deres udledning. Det er især de mindre og mellemstore pengeinstitutter, der har mange kunder i dette segment, og derfor er det særligt svært for dem at sætte reduktionsmål. Flere erhvervskunder må derfor forberede sig på i stigende grad at møde spørgsmål om udledning af drivhusgasser, når de er i dialog med banken.

Hvis virksomhederne ikke rapporterer deres udledning, kan pengeinstitutterne estimere den – f.eks. ved at anvende informationer om virksomhedens energiforbrug, hvis sådanne data findes, eller ud fra et gennemsnit for virksomheder i samme branche.

Trods dataudfordringer er 65 pct. af penge- og realkreditinstitutterne kommet i gang med at måle, hvor meget CO2 og andre drivhusgasser, der udledes fra de boliger, biler og virksomheder, som de låner penge til. Opgjort ved deres balances størrelse udgør disse penge- og realkreditinstitutter 98 pct. af den danske del af sektoren (inkl. Færøerne). Og yderligere 23 pct. af institutterne planlægger at gøre det enten i år eller snart derefter.

Fokus har i første omgang været på erhvervskunder inden for sektorerne shipping, transport, landbrug, energiforsyning og erhvervsejendomme, hvor udledningen eller intensiteten er størst. Nu arbejder institutterne videre med at opgøre, lave handleplaner og sætte reduktionsmål for CO2-udledninger fra kunder i øvrige brancher. For privatkunder har fokus været på boliger og biler. For øvrige lån og kreditter til privatkunder er det ikke muligt at opgøre CO2-aftrykket, fordi sådanne udlån til privatkunder typisk ikke er formålsbestemte. Penge- og realkreditinstitutterne ved altså ikke, om pengene bruges på rejser, mad, nye møbler eller andet.

Penge- og realkreditinstitutter laver handleplaner og mål for reduktion

Næsten alle, der er begyndt at måle, har også udarbejdet en handleplan for at reducere kundernes CO2-aftryk, eller vil gøre det i år. Planen kan f.eks. omfatte øget fokus på bæredygtighed i dialogen med kunder, bedre ESG-data fra kunder og flere grønne låneprodukter på hylderne.

Når penge- og realkreditinstitutterne har tilstrækkeligt gode data for CO2-aftrykket fra deres udlån, vil de opstille mål for reduktionen. Syv af de penge- og realkreditinstitutter, der har deltaget i Finans Danmarks dataindsamling, har i dag sat et kvantitativt mål for reduktion af deres kunders CO2-aftryk. De repræsenterer ca. 90 pct. af den danske¹ del af sektoren målt på balance. Målene er tilpasset det enkelte instituts låneportefølje.

At nå reduktionsmålene kræver en omfattende omstilling hos kunderne. Bæredygtighed og parathed til at bevæge sig i en mere bæredygtig retning indgår i kreditvurderinger af erhvervskunder. For de virksomheder, som på sigt ikke formår at omstille sig til en grøn forretningsmodel, vil få konkurrencemæssige udfordringer. Mange institutter tilbyder således særlige låneprodukter til grønne tiltag. Og pengeinstitutterne går i dialog med kunderne om alt fra energieffektivisering, energirenovering, skift til grønnere varmekilde, omstilling af forretningsmodellen til cirkulær økonomi og andre bæredygtige tiltag. På den måde kan de både fremtidssikre værdien af de aktiver, som de udlåner til, og sætte fart på den grønne omstilling af samfundet. Men det er i sidste ende altid den enkelte kunde, privat eller erhvervsdrivende, der skal træffe det grønne valg.

Finanssektoren har udviklet fælles målemetoder

Finanssektoren har udviklet en række principper og metoder, som kan benyttes for forskellige typer af investeringer og lån til at opgøre CO2-udledning og et tilhørende hierarki for datakvalitet. Disse kan findes i den danske finanssektors CO2-model. Modellen blev første gang publiceret i 2020 og er siden blevet opdateret en gang årligt. Den tredje udgave af CO2-modellen blev publiceret i januar 2023 ([link](#)).

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.

¹ Ekskl. filialer af udenlandske banker og ekskl. Færøerne.

Ni ud af ti måler CO2-udledning fra investeringer

I 2022 fortsatte pengeinstitutterne deres arbejde med at opgøre mængden af CO2 og andre drivhusgasser, som udledes af de virksomheder, som de investerer i. Finans Danmarks spørgeskemaundersøgelse viser, at ni ud af ti pengeinstitutterne, der foretager investeringer på vegne af kunder, i dag opgør deres investeringers CO2-aftryk.¹

Data om virksomheders CO2-udledning er nødvendige

For at kunne måle CO2-aftrykket fra investeringer har pengeinstitutterne behov for data om udledningen fra de virksomheder, de har investeret i. Nogle virksomheder offentliggør deres årlige udledning af CO2 og andre drivhusgasser i årsrapporteringen. Det måles i såkaldte CO2-ækvivalenter. Mange opgør kun deres egen udledning (scope 1) og udledning via eget energiforbrug (scope 2), mens virksomheders oplysninger om udledningen via hele værdikæden (scope 3) er mere mangelfuld. Det skyldes, at det er svært for virksomhederne at måle alle underleverandørers udledning og den udledning, som følger af f.eks. kunders brug af virksomhedernes produkter.

Data om virksomheders CO2-udledning samles af ESG-dataleverandører såsom MSCI, ISS, Sustainalytics og Bloomberg, som pengeinstitutterne kan købe informationerne af. Hvis virksomheden ikke rapporterer sin udledning, kan ESG-dataleverandøren eller investoren estimere den – f.eks. ved at anvende informationer om virksomhedens energiforbrug, hvis sådanne data findes, eller ud fra et gennemsnit for virksomheder i samme branche og verdensdel.

Pengeinstitutter laver handleplaner og mål for reduktion

Når man som pengeinstitut kan måle investeringernes CO2-aftryk, har man et grundlag for at lave handleplaner for reduktionen. Grundlaget kan dog flytte sig i takt med, at datadækningen bliver større, og i takt med at datakvaliteten bliver bedre, fordi flere virksomheder rapporterer udledningstal, så man kan erstatte estimerede værdier med faktiske.

90 pct. af de pengeinstitutter, der måler CO2-udledning fra investeringer, har også udarbejdet en handleplan for reduktionen af deres klimaaftryk. Og resten planlægger at gøre det snart. I handleplanen beskriver de, hvad de vil gøre for at nedbringe klimaaftrykket. Omkring hver femte af dem, der måler, har også fastsat et kvantitativt mål for reduktionen. De repræsenterer ca. 90 pct. af den danske del af sektoren målt på balance. Endnu flere forventer at gøre det, når de har et tilstrækkeligt betryggende datagrundlag for at opstille målet.

Mange forskellige faktorer kan påvirke udviklingen i en porteføljes CO2-aftryk. Hvis virksomhederne, man har investeret i, bliver mere effektive og udleder mindre, vil det trække aftrykket nedad. Det samme vil ske, hvis man som investor omlægger sin portefølje og f.eks. frasælger værdipapirer udstedt af virksomheder, der

¹ For nogle pengeinstitutter er en opgørelse af CO2-aftryk på investeringer ikke relevant, fordi de ikke tilbyder investeringer på kundernes vegne, jf. CO2-model for den finansielle sektor.

udleder meget CO₂. Det gavner dog ikke klimaet, fordi værdipapirerne så i stedet vil blive købt af andre investorer. Og de nye investorer vil måske ikke presse virksomhederne til at flytte sig i en grønnere retning. Ved at blive som investor og presse på for omstilling kan man ofte gavne klimaet mere, end man kan ved at frasælge sine værdipapirer og miste muligheden for indflydelse. CO₂-aftrykket påvirkes også ved ændringer i omsætningen eller den bogførte værdi af virksomhederne. Det kan være, hvis omsætningen opgjort i den pågældende valuta vokser, og/eller hvis den bogførte værdi af virksomheden stiger, f.eks. afledt af højere markedsværdi af de udstedte aktier. De mange forskellige faktorer betyder, at udviklingen i CO₂-aftrykket ikke kan stå alene, når man skal vurdere investorers indsats for at trække virksomhederne i en grønnere retning.

Finanssektoren har udviklet fælles målemetoder

Finanssektoren har udviklet en række principper og metoder, som kan benyttes for forskellige aktivklasser til at opgøre CO₂-udledning og et tilhørende hierarki for datakvalitet. Disse kan findes i den danske finanssektors CO₂-model. Modellen blev første gang publiceret i 2020 og er siden blevet opdateret en gang årligt. Den tredje udgave af CO₂-modellen blev publiceret i januar 2023 ([link](#)).

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.

15 pct. reduktion af egen CO2-udledning

Selv om finanssektoren står for en ganske lille del af den samlede udledning af CO2 i Danmark, har den alligevel fokus på at opgøre og reducere sin egen CO2-udledning. Finans Danmarks beregninger viser, at finanssektorens egen CO2-udledning i Danmark er faldet med ca. 15 pct. i 2022.

Energikrisen i 2022 har betydet, at finanssektoren, ligesom resten af samfundet, har iværksat yderligere tiltag for at nedbringe energiforbruget (der opgøres under scope 2 ifølge den såkaldte GHG-protokol). Generelt drejer det sig bl.a. om at sænke temperaturen i kontorarealer og filialer, omlægning til LED-belysning og styring af lys, ventilation, varme og vand. Mens nogle af disse reduktioner vil have varig karakter, er det altså ikke nødvendigvis givet for dem alle.

Finanssektoren har også løbende fokus på egen omstilling til vedvarende energikilder og energieffektiviseringer, hvor der er tale om varige reduktioner af CO2-udledningen. Nogle steder er der f.eks. etableret solcelleanlæg ved hovedkontorer og filialer, eller der er sikret mere adgang til dansk vindmøllestrøm. Nogle har ændret deres rejsepolitik og gjort det muligt at gennemføre flere online møder, mens andre stiller krav om, at firmabiler skal være el- og hybridbiler.

Endelig var 2021 stadig præget af coronanedlukninger. Det betyder, at der er sket en stigning i tjenesterejser med flytransport i 2022 med øget CO2-udledning til følge, hvilket opgøres under scope 3 ifølge den såkaldte GHG-protokol.

Baggrund for CO2-udledningstallene

Finans Danmark udarbejder hvert år skøn for finanssektorens CO2-udledning i Danmark. Det skal understreges, at der er betydelig usikkerhed forbundet med disse skøn. Det skyldes ikke mindst, at der løbende sker en udvikling i omfanget og kvaliteten af datagrundlaget, herunder mere præcise og detaljerede emissionsfaktorer.

Der arbejdes bl.a. på at få mere dækkende opgørelser inden for scope 3-udledninger, hvoraf kun en lille del omfatter transport som biler, fly- og togrejser. Denne post opgøres som supplement til sektorens scope 1 og scope 2-udledninger. Medlemmernes helt primære scope 3-udledning er dog udledninger på udlån og investeringer, de såkaldte finansierede emissioner, som kan opgøres ved at bruge finanssektorens CO2-model. Den tredje udgave af CO2-modellen blev publiceret i januar 2023 ([link](#)). Mange institutter har taget modellen i brug såvel på udlåns- som på investeringssiden – og endnu flere er ved at gøre det.

Finans Danmarks skøn for hele den danske bank- og realkreditsektors egen CO₂-udledning er baseret på opgørelser af alle de systemisk vigtige institutters egne CO₂-udledninger.

Tons CO ₂	Scope 1 Inkl. al bilkørsel	Scope 2	Scope 1+2	Scope 3** Tjenesterejser og -kørsel
2021*	4.281	20.293	24.574	2.639
2022	4.054	16.719	20.773	7.057
Ændring	-227	- 3.574	- 3.802	4.419
Ændring, pct.	-5,3	-17,6	-15,5	167,5

Skøn for CO₂-udledninger er opgjort efter GHG-protokollens scope 1 og 2 (lokationsbaseret) for alle danske penge- og realkreditinstitutter samt Nordea Banks danske aktiviteter opregnet ud fra SIFI-institutternes egne opgørelser. Skønnet omfatter også de til sektoren knyttede danske datacentre. Skønnet omfatter ikke Danske Banks og Nordeas egne datacentre.

* Udledningerne for 2021 er genberegnet i forhold til tal i bæredygtighedsredegørelsen for 2021. Det skyldes, at nogle institutter/datacentre nu har et bedre beregningsgrundlag og i højere grad baserer sig på faktiske udledninger end på skøn for udledninger.

**Scope 3 omfatter indtil videre kun et forsigtigt skøn for tjenesterejser i fly samt medarbejdernes arbejdsmæssige kørsel i egne biler. Den helt primære del af scope 3-udledningen er dog udledninger på udlån og investeringer. Der arbejdes på fremadrettet at få mere dækkende data for sektorens scope 3 udledninger.

Fire ud af ti vil rette fokus på biodiversitet i 2023

Biodiversitet er i stigende grad kommet i fokus i den internationale finansverden.

Det mærkes også i finanssektoren herhjemme. 42 pct. af de danske penge- og realkreditinstitutter vil i 2023 begynde at rette fokus på biodiversitet som led i deres arbejde med bæredygtighed. Det viser en spørgeskemaundersøgelse om bæredygtighed, som medlemmer af Finans Danmark besvarede i begyndelsen af 2023. Biodiversitetsindsatsen i 2023 i finanssektoren kan være rettet mod enten investeringer, udlån eller egen forretning.

Det begyndende fokus på biodiversitet skal ses i lyset af den øgede internationale opmærksomhed, der er på naturens tilstand. World Economic Forum vurderer, at omkring halvdelen af verdens økonomi afhænger af naturen. Og ifølge den globale biodiversitetsorganisation IPBES har vi siden 1970 mistet 82 pct. af det vilde dyreliv på kloden, omkring 25 pct. af insektarterne er truet af udryddelse, og klodens naturlige økosystemer er reduceret med 47 pct.

Overtrækket på naturen gælder også Danmark, konkludererede en gruppe forskere fra Københavns Universitet under ledelse af Peter Birch Sørensen, professor i økonomi, da de i januar 2023 præsenterede to nye grønne regnemodeller for dansk økonomi. Ifølge disse forurener og skader vi den danske natur for et beløb på omkring 250 milliarder kroner årligt.

Det vedvarende overtræk på naturen er en væsentlig risiko for mange investorer og långivere – ligesom klimaforandringer er det. For hvis der f.eks. ikke er nok insekter til at bestøve blomsterne, så er det svært at dyrke æbler og mange andre fødevarer. Det er det også, hvis jordkvaliteten forringes. Det er også svært for tekstilindustrien at producere tøj af bomuld, hvis bomuldsplanterne ikke bestøves. Og det er svært for medicinalindustrien at fremstille medicin, hvor mange ingredienser kommer fra naturen.

Finanssektoren er ikke selv stærkt afhængig af naturen. Men det er mange af de virksomheder, som den låner til eller investerer i. Derfor er det også vigtigt for den finansielle sektor, at vi som samfund retter fokus på biodiversitet og naturbeskyttelse.

Lovgivning og nye initiativer på vej

Nye globale initiativer, som f.eks. det markedsdrevne Taskforce on Nature-related Financial Disclosures, opfordrer virksomheder til at rapportere om deres påvirkning og afhængighed af naturen. Og EU-regulering vil i den nære fremtid stille krav til europæiske virksomheder om at oplyse om deres indvirkning på biodiversitet med det såkaldte Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD). Hertil kommer EU-taksonomien, hvor biodiversitet er et af de seks miljømål, som kan kvalificere en aktivitet til at være miljømæssigt bæredygtig. EU-taksonomien indebærer også krav om rapportering til virksomheder og finansielle institutioner. Biodiversitet er endnu ikke uddybet nærmere i EU-taksonomien, men de tekniske detaljer er på vej. Det samme er en EU-biodiversitetsstrategi, en EU-forordning om naturgenopretning og et EU-direktiv om virksomheders due

diligence for at fremme bæredygtighed, Corporate Sustainability Due Dilligence Directive (CSDDD), der også kan indebære krav til finansielle virksomheder. Herhjemme har regeringen ifølge regeringsgrundlaget bl.a. planer om en biodiversitetslov.

Mangel på data og fælles standarder

Når der kommer flere og bedre data fra virksomhederne om deres påvirkning og afhængighed af natur og biodiversitet bliver det lettere for finansielle virksomheder at rapportere om de finansierte aktiviteter aftryk på naturen og at inddrage det som parameter i forretningen. EU stiller allerede i dag i den såkaldte Disclosure-forordning krav til investorer om at oplyse den negative indvirkning på biodiversitet fra deres investeringer.

Det er dog vanskeligt for finansielle institutter at oplyse om, når virksomhederne ikke selv gør det. Derfor ser finanssektoren frem til, at der udvikles fælles målestandarder og bedre data om virksomheders påvirkning og afhængighed af biodiversitet. Det vil de internationale igangsatte initiativer kunne hjælpe med. Sådanne oplysninger vil give den finansielle sektor et bedre grundlag for at sende pengene væk fra aktiviteter, der skader naturen, og mod aktiviteter, der gavner den. På den måde kan finanssektoren hjælpe med til, at vi som samfund når de mål, som FN-landene blev enige om i december 2022 ved COP15 i Montreal.

Datagrundlag

Finans Danmark har indhentet oplysninger og eksempler via en spørgeskemaundersøgelse blandt sine medlemmer. Spørgeskemaet er besvaret af 48 penge- og realkreditinstitutter i begyndelsen af 2023, svarende til 77 pct. af Finans Danmarks nordiske medlemmer.

Data omfatter størstedelen af de danske, grønlandske og færøske penge- og realkreditinstitutter svarende til omkring 98 pct. af deres samlede balance. Derudover omfatter data også Nordea Bank Danmark, som er den største filial af en udenlandsk bank med forretning i Danmark.

Spørgerammen er ændret i forhold til sidste år i lyset af den seneste udvikling i den internationale økonomi og bæredygtig finans. Svar fra dette års undersøgelse er derfor ikke direkte sammenlignelige med sidste år.